

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-616/13 P

**Productos Asfálticos (PROAS) SA
împotriva
Comisiei Europene**

„Recurs — Înțelegeri — Articolul 81 CE — Piața spaniolă a bitumului rutier — Împărțirea pieței și coordonarea prețurilor — Durata excesivă a procedurii în fața Tribunalului Uniunii Europene — Durata excesivă a procedurii în fața Comisiei Europene — Recurs cu privire la cheltuielile de judecată”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a cincea) din 9 iunie 2016

1. *Concurență — Amenzi — Cuantum — Stabilire — Încălcări calificate drept foarte grave numai în temeiul naturii lor proprii — Obligație de a demonstra un impact real al încălcării asupra pieței — Inexistență*

[art. 101 TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 47; Regulamentul nr.º 1/2003 al Consiliului, art. 23 alin. (2); Comunicarea 98/C 9/03 a Comisiei, punctul 1 A]

2. *Concurență — Amenzi — Cuantum — Control jurisdicțional — Competență de fond — Control de legalitate — Domeniu de aplicare/Întindere și limite — Competență de fond strict limitată la determinarea cuantumului amenzii aplicate — Inexistența unei erori a Tribunalului*

[art. 101 TFUE, 102 TFUE, 261 TFUE și 263 TFUE; Regulamentul nr.º 1/2003 al Consiliului, art. 23 alin. (2) și art. 31]

3. *Recurs — Motive — Apreciere eronată a faptelor — Inadmisibilitate — Controlul exercitat de Curte cu privire la aprecierea elementelor de fapt și a elementelor de probă — Excludere, cu excepția cazurilor de denaturare*

[art. 256 alin. (1) TFUE; Statutul Curții de Justiție, art. 58 primul paragraf]

4. *Recurs — Motive — Controlul de către Curte al refuzului Tribunalului de a dispune activități de cercetare judecătorească — Controlul exercitat de către Curte cu privire la aprecierea Tribunalului referitoare la necesitatea completării informațiilor — Întindere*

[art. 256 alin. (1) TFUE; Regulamentul de procedură al Tribunalului, art. 64 și art. 66 alin. (1)]

5. *Concurență — Procedură administrativă — Obligațiile Comisiei — Respectarea unui termen rezonabil — Anularea, din cauza duratei excesive a procedurii, a deciziei prin care se constată o încălcare — Condiție — Atingere adusă dreptului la apărare al întreprinderilor în cauză*

[art. 101 TFUE și 102 TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 41 alin. (1); Regulamentul nr.º 1/2003 al Consiliului]

6. *Concurență — Amenzi — Stabilire — Nerespectarea principiului termenului rezonabil al procedurii administrative și jurisdicționale — Încălcare care nu justifică, în sine, reducerea cuantumului amenzii*

[art. 101 TFUE și 102 TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 41 alin. (1); Regulamentul nr.º1/2003 al Consiliului]

7. *Procedură jurisdicțională — Durata procedurii în fața Tribunalului — Termen rezonabil — Litigiu privind existența unei încălcări a normelor de concurență — Nerespectarea unui termen rezonabil — Consecințe — Răspundere extracontractuală — Compunerea completului*

[art. 101 TFUE și 102 TFUE, art. 256 alin. (1) TFUE, art. 268 TFUE și art. 340 al doilea paragraf TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 47 al doilea paragraf]

8. *Procedură jurisdicțională — Durata procedurii în fața Tribunalului — Termen rezonabil — Criterii de apreciere*

[art. 101 TFUE și 102 TFUE, art. 256 alin. (1) TFUE, art. 268 TFUE și art. 340 al doilea paragraf TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 47 al doilea paragraf]

9. *Recurs — Motive — Motiv îndreptat împotriva deciziei Tribunalului cu privire la cheltuielile de judecată — Inadmisibilitate în caz de respingere a tuturor celorlalte motive*

[art. 256 alin. (1) TFUE; Statutul Curții de Justiție, art. 58 al doilea paragraf, Regulamentul de procedură al Tribunalului, art. 87 alin. (2)]

1. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 33 și 34)

2. În procedurile de aplicare a articolelor 101 TFUE și 102 TFUE, întinderea competenței de fond recunoscute Tribunalului este strict limitată, spre deosebire de controlul legalității prevăzut la articolul 263 TFUE, la stabilirea cuantumului amenzii. Cu ocazia exercitării acestei competențe, Tribunalul nu săvârșește o eroare de apreciere prin faptul că apreciază că Comisia a stabilit în mod valabil cuantumul de bază al amenzii aplicate unei întreprinderi pentru încălcarea normelor de concurență fără a trebui să ia în considerare impactul real al înțelegerii asupra pieței relevante.

În plus, simplul fapt că Tribunalul confirmă, în exercitarea competenței sale de fond în ceea ce privește amenda aplicată acestei întreprinderi, mai multe elemente ale aprecierii efectuate de Comisie în decizia prin care a fost aplicată amenda și a căror legalitate a fost anterior constatată nu poate caracteriza neexercitarea de către acesta a controlului său de fond.

(a se vedea punctele 43, 44, 48 și 51)

3. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 52)

4. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 66 și 67)

5. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 74)

6. În materie de concurență, încălcarea dreptului la respectarea termenului rezonabil din cauza duratei prelungite a procedurii administrative și jurisdicționale nu poate conduce, în sine, la o reducere a cuantumului amenzii care i-a fost aplicată unei întreprinderi în temeiul încălcării în cauză.

(a se vedea punctul 74)

7. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 81 și 82)

8. O cerere prin care se solicită repararea prejudiciului cauzat de nerespectarea de către Tribunal a unui termen de soluționare rezonabil nu poate fi introdusă direct la Curte în cadrul unui recurs, ci trebuie introdusă chiar la Tribunal, o acțiune în despăgubire constituind un remediu efectiv.

În aceste condiții, având în vedere că este evident, fără a fi necesar ca părțile să prezinte elemente suplimentare în această privință, că Tribunalul și-a încălcat în mod suficient de caracterizat obligația de a se pronunța în cauză într-un termen rezonabil, Curtea poate stabili acest fapt.

Există o încălcare a acestui principiu în cazul în care durata procedurii desfășurate în fața Tribunalului, și anume aproape cinci ani și nouă luni, care cuprinde, în special, o perioadă de patru ani și o lună care s-a scurs, fără niciun act de procedură, între încheierea procedurii scrise și ședință, nu se poate explica nici prin natura, nici prin complexitatea cauzei, nici prin contextul acesteia.

(a se vedea punctele 81, 83 și 84)

9. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 88)